

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՈԹԷԸ

Բ. — Այս Աստուածային տիտղոսը —
 Հայր — ա՛յ աւելի Նոր Ուխտի անուն մըն
 է, և Աւետարանին յայտնած ու պարզա-
 բանած ճշմարտութիւններէն է։ Գիտելի է
 որ Հին Կտակարանին մէջ Աստուծոյ մասին
 իբրև Հայր գրեթէ չիստուիր և ոսոր պատ-
 ճառը կրօնքներու բարեշրջումին քնական
 ու բանական ճամբայով կրնանք վերագրել
 իսրայէլեան ընտրեալ ազգին հոգեկան ու
 բարոյական տրամադրութիւններուն և պա-
 րագաններուն։ Ազգ մը, զոր Աստուած ըն-
 տրած է իրեն սեպհականած էր, ազգ մը,
 որուն Նիովան քանիցս իր անհուն կարու-
 դութիւնները դւ յայտնութիւնները ճշեցա-
 ցած էր, ազգ մը, զոր Եօթանց Տէրքի իր
 հզօր բազուկով այնչափ շատ անկամներ
 փրկած ու առաջնորդած էր, ինչպէ՞ս կա-
 բելի էր մոլորէր, որ Եղիպտոսի տարին ու
 սխտորին կարօտը քաշէր, որ Վսկի Հոր-
 թը պաշտէր, և անօրինութիւններու մէջ
 իննար։ Բայց Հրեաներու դեռ տկար ու ա՛յ
 աւելի հեթանոսական ծէսերու հակամէտ
 վիճակը, աշխարհասէր, շահապաշտ տա-
 մարտութիւնները ստիպեցին Նիովան իր
 սիրտը և ներողութեան մատչելիութիւնովը
 այնչափ չմտնելու իր ժողովուրդին որչափ
 իր Օրէնքին խտապահանջութեամբ ու ան-
 ներող ճախանձախնդրութիւնով։ Երբ մի-
 տե՛, դեռ հոգեպէս մանուկ այդ ազգը պի-
 տի չկարենար զնահատել ու վայելել Աս-
 տուծոյ ամենահայրութեան վսեմ ճշմար-
 տութիւնը, ու պիտի անպատուէր Անոր
 անբեր անունը։ Նաև Հրեական մոլեռանդ
 ու անձնասէր ազգափրութիւնը և հեթա-
 նոս աշխարհին վրայ անոնց բանեցած այն-
 չափ անգրաստ ու ստորին գաղափարը ան-
 կարելութեան անանցանելի թւումը մը պի-
 տի ըլլային տիեզերականութեանը դէմ այս
 ճշմարտութեան, թէ Աստուած ունենուն
 Հայրն է։ Կարելի՞ էր պիղծ հեթանոսին որ
 Հրեային հետ եղբարութեան կապ մը ու-
 նենար, այս ճշմարտութիւնը իր սկզբնա-
 կան պարզութեան մէջ իսկ պիտի գաթա-
 կղեցնէր նեղմիտ Իսրայէլը ու պիտի զ-
 րացնէր անոր սուտ աստուածներու դէմ

ունեցած համակրանքն ու պաշտողական
 տրամադրութիւնները։ «Ակն ընդ ականոյի
 խիստ օրէնքին տակ մեծցած ու սնած Հը-
 րեային հաւատացնել թէ բոլոր աշխարհ եղ-
 բարութեան անխղիւր կապով մը միացած
 է, թէ նոյն Հայր Աստուծոյ որդիներն են, և
 ու ինք պէտք է անոնց ամենուն հետ իբ-
 րև եղբարայնք յարաբերի, ու նոյն իսկ ներ-
 անոնց իրեն դէմ եղած մեղքերն ու պարտ-
 քերը, անկարելին պահանջել էր պարզա-
 պէս։ Բայց «Եւրոմե զրկեց, Յայրնութեան լուս-
 ւափայլ տրեւ իր միջօրէական փողփողու-
 մին ու պայծառութեան մէջ փայլեցաւ, և
 Նոր Ուխտին յաւետ պաշտելի ու նուիր-
 կան Աւետարան — պրոմակին մէջ Աստու-
 ծային անսպառ ու անհուն ստորագիւթ-
 ները պայծառափայլեցան։ Աստուած ու
 Անոր անբեր ստորագիւթները մատչելի ե-
 ղան մարդկութեան։ Գողգոթայի փրկարար
 Զոհին մաքրագործող տրիւնին շնորհիւ,
 վշտացած Հայրը նորէն բացաւ իր գրկով
 բազուկները, ամբարաստներն ու մեղատու
 ները համարձակութեամբ մօտեցան ստե-
 իշողաբանին աւ հառադադին փարեցան փրկ-
 ւորութեան եղջիւրներուն։ Եւ ամենուն տիե-
 ղեզահոգով քարոզուեցաւ այն մեծ ճշ-
 մարտութիւնը՝ թէ Աստուած մեր Հայրն է և
 ճաշովընցել մեծ Վարդապետն ալ՝ իր բոլոր
 կեանքին մէջ՝ այս մեծ ճշմարտութեան աւ-
 լետաբանիլը եղած։ Բացէք Յովնանու
 Աւետարանը և տեսէք թէ Աստուծոյ Հայ-
 րական սիրտին վրայ որչափ կը խօսուի
 ի՞նչ, եղան Յիսուսի նոյնիսկ հրաժեշտի
 խօսքերը։ «Եւսանեմ ես առ Հայր իմ և առ
 Հայր ձեր, և Աստուածն իմ և Աստուած
 ձեր»։

Հին Կտակարանի մէջ Աստուծոյ վրայ
 իբրև Հոր վրայ չիստուեցան ուրիշ մէկ
 պատճառն ալ սա է որ՝ Հին Ուխտը Օրէն-
 քի Ուխտն է և Օրէնքին լույսն ալ երկիւր
 է։ Օրէնքը որստուանքու և սարսափներու
 մէջ տրուեցաւ, ան իր խտապահանջ ման-
 րամասնութիւններովը անտանելի բնւ մը
 նշար մարգկութեան վրայ։ Աստուածատէր
 մարդարէն անգամ բարկութեան կրակով
 բորբոքեցաւ, իսրայէլի վարդապետն դէմ
 ու ջարդուփշուր ըրաւ Օրէնքի տախտակ-
 ները, և որչափ արիւն պէտք եղաւ հա-
 տեցնելու համար, զԱստուած իր ընտրեալ

ազգին, իր սիրելի Խորայելին հետ: Այս պիսի բաժանցի, առ նոյն իսկ վրէժխնդիր Աստուծոյ մը վրայ ինչպէ՞ս հայրութիւն փնտռէր Խորայել: Եւ Օրէնքին նախանձէն կերուած մեծ մարգարէն ինչպէ՞ս կարող ըլլար ներկայացնել Նոզման իբրեւ Հայր երկայնամիտ եւ բազումողորմ, Հետեւաբար, պէտք չէ Հին Կտակարանի մէջ Հայր Աստուծոյ մը փնտռել, ո՛չ իր Արէնքին, ո՛չ իր գործերուն, ո՛չ ալ իր յայնանաթիւններուն մէջ: Եւրոպիոյ Գիրքին ԺԵ. Գլուխին մէջ փառաւորուած «Հօգոս պատերազմող Տէրը» փառքի ի՞նչ յաղթանակներով պատկուած ու ահարկու Աստուծոյ մըն է: Ահարնի քորը, Մարիամ մարգարէուհին, թմուկը ձեռքը առաջնորդած Խորայելուհիներուն պարը ի՞նչ կ'երգէին, եթէ ոչ սքանչելի գործերը Տիրոջ, հրով Մովսէսի. զօրաւոր ներք. գողացին: Փշարագոյն երկրին բնակիչները, հայեցան: «Այլ քո Տէր, փառաւոր եալ է զօրութեամբ. աջ քո, Տէր, խորտակեաց զիշնամին»: Եւ բազմութեամբ փառաց քոց փանրեցեր զհակառակորդս. առաքեցեր զբարկութիւն քո եւ եկեր զնոսա իբրեւ զեղէզն: Եւ հողմով սրտմտութեամբ քով պատահեցան Քուրք, պաղեցան ալիք ի մէջ ծովաւն» (Եւրոպ. ԺԵ. 7-8): Ահա՛ Հին Ուխտի Նազման՝ իր փառքին որ յաղթանակներուն մէջ Տառնաբանայ Պատուի Բանին տրուելէն ետքը՝ «Եւ ամենայն ժամ զովաւորէ տեսանէք զձայն եւ զհաղագայիսն եւ զարարատ փողոյն եւ զհետնն ձխալ: Զահի հարաւ ամենայն ժողովաւորք եւ խորշեցաւ եկաց ի հեռախալսն: Եւ արին ցլովս սէս, ի Դոն խոսեաց ընդ մեզ եւ լուրիցաւք, եւ մի խոսեցի ընդ մեզ Աստուծաւ, գուցէ մեռալիցիմք» (Եւրոպ. ԺԵ. 18-19): Ահա Հին Ուխտի Նոզման իր ահաւորութեան մէջ: Եւ զիս Հայր փնտռել տոյսարիս Աստուծոյ մը մէջ:

«Բայց՝ ընդհակառակը, ինչպէ՞ս ըսինք զիբը, նոր կտակարանին մէջ Հայր Աստուծոյ դուր յանախակի գործածուած է Աստուծոյ համարձ Բրիտանեաններուն հայցուածնեւ քան ասորիական կոչականն է ան, եւ արդէն Տէրուական Ազգիքը՝ տրիպար աղօթքը չէ՞ համայն քրիստոնեայ հաւատացեալներու, եւ ամէն հասակի ու աստիճանի

մարդոց միջոցաւ չի՞ կրկնուիր ամէն օր առ ամէն տուն:

Ասոր ալ՝ իբրեւ զխաւոր ու միակ պատճառ՝ կրնանք ըսել որ Աւետարանի ոգին սէս է, որ անոր համար Աստուծոյ Հայրութեան վրայ ա՛յնչպիսի յանախա խոստում է հոն: Ինչ՞ Աւետարանը միակ մեծ առաւորան է: Ո՛րք կը խոսուի քաղցր լուծինք եւ գիտելի բեռին վրայ, ո՞րք ապահովուելիւն կը տրուի մեզի մեր երկրաւոր պէտքերուն դէմ: «Զի գիտէ Հայրն ձեր զինչ պիտոյ է ձեզ, ինչչեւ ձեր խնդրեալ ինչ ինչ ի նմանէ» (Մատթ. Զ. 8): Ո՛րք մեր արդարաբանական անօթի եւ ծարաւ հոգիներուն համար կենաց հաց տալու կը ժաւտակարարուի: Ո՛րք նոյն իսկ մեր գլուխներուն մազերը համրուած ըլլալը յայտնուելով, ծաղաղոյն հողածուկիւն մը կ'եւրաշխարարուի մեզի: Ո՛րք մեր վշտակէզ սիրտերուն վրայ, «Երանիք ներքեւ գողացիք զանոս զորք ինչ ինչ կը խոստացուի, ո՞րք փրկութեան գեղուն քաղածիկը՝ կը մատուցուի մեզի, որով մեր մարդած հոգին երկնային առաւորաւոր մտնելու փարձանանայ: Ո՛րք անոսկողման գատուն երջանիկ հոգիներուն հաւմար փառքի տնթառած պսակ կը քոյորուի: Աւետարանին մէջ, անոր հնչեցուցած քաղցրարարաւ աւետարան մէջ, Բրիտանայ մարդկութեամբ Աստուծոյ մեզի իրարեւ Հայր ներկայացուելուն մէջ՝ «Հայր մեր, որ յերկինս եսա, ահա՛ ամբողջ նոր կտակարանը: «Մուրք Հայր, ահա ամբողջ նոր Ուխտը: «Զի այնպիսի սիրեաց Աստուծաւ զաշխարհ, ինչչեւ զիրդին իւր ժամին ետ: զի ամենայն որ հաւատաց ի նա մի կրկնեցէ, այլ ընդացի զկենսան յառաւանականք» (Յովհ. Ի. 16): Այս արդիութեան եւ ազատութեան ոգին կը սպասուի բոլոր Աստուծոյ մէջ, ու այս նշմարապէս գիտականանայ մեր Երկնաւոր Հօր Միածին Որդին մարգարէութեան խորհուրդին մէջ: «Այլ իբրեւ եկն լրուած ժամանակին, առաքեալ Աստուծոյ զՈրդին իւր, որ եղեւ փնտռել, եւ եմառ ընդ օրինք: Զի զնոսա որ ընդ օրինքն ինչն» գնացեց զի մեք չորսկըրութիւն ընկայցուք: Եւ զի էք դուք արդիք, առաքեալ Աստուծոյ զՈրդին Որդուն իւրոյ եւ սիրտ մեր, որ պատուակ իբրեւ, Հայրք Գաղ. Ժ. 4-6): Եթէ պիտի շրջապանանար մարգարէներու եւ

գաձ, սերունդներու ակնկալած, ներլընչ-
եաներու կանխաձայնած այն մեծ յոյժը,
եթէ պիտի չծագէր անողը Յակոբայ տան,
եթէ Անտարնի ծագկած զաւագածնէն պիտի
չառճանայ նորաստունն ծառը փրկութեան,
որուն համեզանչակ պտուղին ճաշակու-
մովը եղեմական դառնահամ պտուղին լե-
զին քաղցրացաւ, եթէ պիտի չիրականա-
նար մարգեղութեան մեծահրաշ խորհուր-
զը, մենք պէտք պիտի չունենայինք Ան-
տարանին, որովհետեւ, Անտարանը պիտի
չկարենար զԱստուած մեզի իբրեւ Հայր ներ-
կայացնել: Պիտի չկարենար տալ մեզի
շնորհքի այն ազատութիւնը, որով ամէն
ստեղծ թայտուութիւն տեսնէր վերամարտ
ձեռքերով և գունակակ սիրտերով ազա-
թելու «Հայր մեր որ յերկինս ես» Ան-
տան փառքը Անտարանին, ահա՛ ճշմարիտ
մեծութիւնը Նոր Աւիստին, ահա՛ Աստու-
ածը, Անտարանին: — «Հայր մեր»:

Վ. Գ. Մ. Տէրունական Աղօթքին այս գե-
ղեցիկ (զւ. հոգեգրաւ մուտքին երկրորդ և
յոգեականացուցիչ բառն է «Մեք» եղակի
գործածութիւնը շատ քաղցր է, ու շատ
ուելի կը յարմարի մեր ներքին անհեմ-
անուն մէջ առանձնացած պահուն մատուց-
ութեւ աղօթքներուն: «Հայր իմ քաջա-
գանձութեան մէջ աւելի մօտիկ սրտակցու-
թեան ու շերտ նուիրումի չեղտ մը կը թըլ-
թըռայ, և ինչպէս ըսինք առաջ, քրիստո-
նէութեան միակ մեծութիւնն ու փառքն է
զԱստուած տնայափ մօտ բերել մարդկու-
թեան, արուն իւրաքանչիւր անհատը, և
նոյն իսկ ամենախանար և ամենատգէտ ան-
գամը, նամարձակութիւնը ունենայ ըսելու
«Հայր իմ»: Աղօթքի մէջ իր Աստուծոյն՝
Իր Նորտը փանալ, այժմ, ամենէն մեծ
շնորհքն է մարդուն համար, և՛ որչափ
անհաւանքի ու անչափելի բարիք մըն է մեզի
համար, եթէ Աստուած իբրեւ Հայր մը կը
մօտենայ մեզի և մեզմէ իւրաքանչիւրը
թայտուութիւն կ'ունենայ զԱյն անուանե-
լու «Հայր իմ»: Եւ արդէն Յիսուս ինքն
առ այնչափ շատ անգամներ, իր բոլոր ա-
ղօթքներուն և կոչումներուն մէջ, իր Հայ-
րը այս ձևով, միշտ եղակի անուանումով,
կը կոչէր, որովհետեւ ինքը Որդին էր Անոր
և Անոր-գործը կը գործէր:

Գձ Ուրախ մեզի համար աւելի շինիլ քա. ա-

ւելի քաղցր բան մը ունի այս անուանումը՝
«Հայր մեր»: Նախ այս ձևով խոստովա-
նած և հոշակած կ'ըլլանք (կատուոյ ա-
մենահայրութիւնը (all-Fatherhood)) և որ-
չափ հոգեկան մեծութիւն կը ներշնչէ մեզի
այս ճշմարտութիւնը: Մենք նեղմիտ հրեայի
մը պէտ չենք կրնար ու չենք ուզեր խոր-
հել թէ Աստուած միայն քրիստոնեաներու
Հայրն է, թէ միայն զմեզ կը խնամէ: Ո՛չ,
հապա ամենուն Հայրն է. խտր չկայ ո՛չ
հրէին, ո՛չ հեթանոսի՝ ո՛չ արուի ո՛չ էգի.
և Ան ինչէ և իսկ իր անհուն ներողութիւն
նովը իր արեւը կը ծագեցնէ ու տնջեւը
կը զգիւն բարիներուն ու շարերուն, արդար
ներուն և մեղաւորներուն վրայ անխտա-
բարձր: Ան աշխարհի բոլոր մարդոց Հայրն
է, անոնք ամէնն ալ ասեղծեց, և օրէ օր
կը հոգայ զանոնք, որովհետեւ հոգի մը աշ-
խարհէն աւելի թանկագին է. և հոգիի մը՝
մոլորեալ հոգիի մը դարձին հոգիին
քի հրեշտակներուն մէջ անպատում ուրա-
խութիւն տեղի կ'ունենայ: Արդէն Բրիս-
տոս իր արեւնով չճշտեց ճշմարիտ ար-
ժէքը մեր հոգիներուն: Ուրեմն, զմեր
բառը կը ցուցնէ Աստուծոյ ամենահայրու-
թիւնը:

Ասոր իբրեւ քնական հետեւութիւն կըր-
նանք ըսել թէ, որովհետեւ ամէնքս մէկ
Հոր զաւակներ ենք, հետեւաբար՝ ամէնքս
իրարու եղբայրներ ենք, և այնպէս պէտք է
վարուինք իրարու հետ: Այն, այս տիեզե-
րական եղբայրութեան վսեմ գաղափարա-
կանը արգտք երբ պիտի իրականանայ աշ-
խարհի վրայ՝ որովհետեւ այն ստեղծ քրիս-
տոնէութիւնը իր միակ նպատակակէտին
հասած պիտի հեշակոսի: Որչափ անուշ ու
քաղցր շնչտով մը կ'ըսէ հայ բանաստեղծը.
«Ընդ սաստեղծ ի՞նչ կայ սիրուն, քան
զանձկալի եղբայր անուն»: Այո՛, եղբայր
անունէն ակեղի սիրուն բան մը չկայ՝ աստ-
ղծութեան ստակ. անգամ մը որ իրականանայ
հաւատքը այս սուրբ ու վսեմ սկզբունքին,
անգամ մը՝ որ զիտեան մարդիկ՝ նշգրիտ
նշանակութիւնն ու գաղտնիքը՝ այս մեծ
ճշմարտութեան, այն ստեղծ գոցուած պի-
տի ըլլայ մեծագոյն վէրքը մարդկութեան
սիրտին. պիտի գաղթին արեւնուաշտ պա-
տեղադրանք, և քանզի ու ակեղիկ գոր-
ծիքներու, դէնքերու և մարտանաւերու
համար գործածուած միլիոններ թշուառ-

ներու արցունքները սրբելու պիտի գործածուին. պիտի զաղրին եսասէր ու չահապաշտ մրցումներ. պիտի խաղաղի ընտանեկան ամէն խոռվութիւն. պիտի վերանան ամէն կերպ մոլութիւններ և ոճիրներ, որովհետեւ ոչ ոք իր եղբոր, պատիւին, գոյքին, հարստութեան ու զիրքին պիտի ցանկայ: Վերջապէս, պիտի ջլատուին ամէն տեսակ պառակտումներ, վէճեր, պայքարներ և իրերակործան շարժումները: Ինչո՞ւ անօգուտ ու փաստաբեր մտնումները միլիոններու. արդեօք ի գլուխ եւս՞ծ է դատը կրօնքին ու ճշմարիտ դաստիարակութեան: սփոփուած են բոլոր յուսահատները, դարմանուած են բոլոր վէրքեր, և յաղթանակած է ինչ որ սուրբ է, ինչ որ բարի է ու ինչ որ Աստուածային — ԿՍՄՆԻ Եւ ինչո՞ւ այս ամէնը, — որովհետեւ տիեզերական եղբայրութեան սուրբ հաստեղը դեռ չէ իւրականացած նոյն իսկ ամէն օր, իբրեւ մէկ Ծրկիւնուոր Հօր որդիներ աղօթող ու այս օ Հայր մերձը արտասանող լիարտոնեաներու սիրտերու մէջ: Որովհետեւ, այս սըրտաբուխ աղօթք մը ըլլալու տեղ՝ մեքենական արտասանութիւն մը կը գահնայ շատ մը անտարբեր չուրթերու վրայ:

Նստեւ այս ամիսը, կը ճանչնայ Քրիստոսի մէջ եղբայրութիւն. « Գնանքի ամենեքին որդիք Աստուծոյ էք՝ հաւատովք ի Յիսուս Քրիստոս: Որք միանգամ ի Քրիստոս մկրտեցաքովք՝ զՔրիստոս զգեցեալ էք » (Գալ. Գ. 26-27): Քրիստոս ամէն մարդու եղբայր եղաւ մանաւանդ իր փրկկազորածութիւնով: « . . . Ի ձեռաց առն զշունչ եղբոր իւրոյ խնդրեցից » (Մննդ. Թ. 5): Աստուծոյ ընտանիքը իր անունովը կ'անուանուի. « Վասն այնքովի գնեմ փուր առ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, ուստի ամենայն նահապետութիւն յերկինս և յերկրի անուանի » (Եփես. Գ. 14-15): Եւ այսպէս՝ Քրիստոսի եղբայրութիւնը մեզի հետ շնորհքը կուտայ մեզի միանալու Աստուծոյ հետ և Անկէ առնելու մեր անունը և ըլլալու Աստուծոյ որդիներ: — « Զի որ հոգւովն Աստուծոյ վարին՝ նոքա են որդիք Աստուծոյ » (Հռով. Ը. 14): « Երանի՛ խաղաղարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կուչեսցին » (Մատթ. Ե. 9): Այո՛, Աստուծոյ հոգիովը առաջնորդուիլ՝ խաղաղութեան կեանքը ապրիլ ըսել է, և խաղաղութեան

ու խաղաղարարութեան կեանքը ապրիլ՝ Աստուծոյ որդի ըլլալ կը նշանակէ, ինչու որ եղբայրութիւն է Քրիստոսի հետ. բորով հետեւ Յիսուս կ'ըսէ. « Զի որ առնիցէ զհամա Հօր իմոյ որ յերկինս է, նա է իմ եղբայր՝ և քոյր՝ և մայր » (Մատթ. ԹԲ. 50): Եւ որովհետեւ խաղաղութեան կեանքը ապրիլ՝ Քրիստոսի թողուցած խաղաղութիւնը, Աճող խաղաղութիւնը վայելիլ՝ Աստուծոյ կամքը կատարելով միայն կարելի է, ըսել կ'ըլլայ թէ, այդ կերպով ալ Աստուծոյ որդի և Քրիստոսի եղբայր եղած կ'ըլլանք:

« Միեւնոս ընդհանրա՛ գործածութեան մէջ կ'արտայայտուի նստեւ սա իմաստը, թէ Աստուծոյ բոլոր որդիները իրարու համար կ'աղօթեն: Այս ամէն մարդու զատ զատ, ինքն իրեն համար աղօթելէն նախընտրելի է: Աճեմունք և իւրեմունք իւր համար օգտակար օտ բարի է: Մենք առ Աստուած իբրեւ եղական անհատներ չենք գար, հապա իբրեւ ընտանիքի մը կ'հարստութեան մը, մարդկութեան մը անդամը կուգանք աղօթելու. հետեւաբար, « Հայր իմ » ձեռն աւելի ուշ ու սիրամայն կը հնչէ. « Հայր մերձը: Արդէն ճիշդ այդ պատճառաւ է՝ որ կրօնքի ու կրօնական հաստատութիւններու, եկեղեցիներու մէջ, թագաւոր ու հպատակ, հարուստ ու աղքատ, ուսեալ և անուս, մեծ ու փոքր տարբերութիւն չունին, և պէտք չէ որ ունենան, խորականութեան ոգին պէտք չէ որք՝ զինք կրօնքի սուրբ լեռան վրայ. պէտք է մեզիանալ ան իր պատուութիւններէն: Մենք՝ իբրեւ թէկ մարմինի անհատներ՝ տարբեր օգտակարութիւններով օժտուած, պէտք է սատար ըլլանք մէկ-կ'մէկու, նոյնիսկ աղօթքի մէջ, աղօթելով իրարու համար. որովհետեւ, մենք իրարու հետ եղբայր ենք, Քրիստոսի հետ եղբայր ենք, և Քրիստոսի մէջ նուիրազորուած է մեր եղբայրութիւնը թէ՛ իրարու, թէ՛ ալ Անոր հետ: Եւ մէկ Հայր մը ունի՞ք, — Հայր մեր:

ԳՐ. ՍՐԿ՝ Հ. ԳԱԼԱԻՍԵԱՆ
(Ճարուցակիք՝ 5)

